

ЕВРОПА НА КРЪСТОПЪТ

Равно участие на жените на всички
нива: предпоставка за мир, прогрес
и обществена промяна

#FeministEurope #Elections2024

Манифест на Европейско женско лоби

Защита и подобряване на правата и лидерството на жените
чрез ефективни институционализирани механизми

СЪДЪРЖАНИЕ

Резюме	3
Манифест	5
Защита и устойчиво подобряване на правата на жените чрез институционализирани механизми / Реализиране на паритетна демокрация и равно представителство на жените	8
Подготовка за икономическа независимост на жените към феминистичен икономически модел / Слагане на край на всякакви форми на насилие срещу жени и момичета, увековечени от патриархалната система	9
Слагане на край на неолибералната и патриархална експлоатация на телата на жените и момичетата / Гарантиране на телесното самоопределяне на жените	10
Включване на гласовете на жените в изграждането на мира Превръщане на жените в неизменна част от зеления преход	11
Финални бележки	12
Благодарности, информация и допълнителни ресурси	13

Въпреки значителните победи за правата на жените и момичетата в Европа, последните предизвикателства отново показаха, че кризите засягат непропорционално жените, момичетата и организациите за правата на жените.

В ЕС, 1 от 3 жени е претърпяла физическо и/или сексуално насилие и 1 от 2 жени е претърпяла сексуален тормоз след 15-годишна възраст.¹

Европа започна да се впуска в ужасяваща регресивна тенденция. Половите стереотипи и патриархалните ценности все още процъфтяват в нашите общества. Жените биват принуждавани да изпълняват неплатени или недостатъчно платени и непризнати роли, а ширещият се сексизъм лишава жените от равни възможности и овластяване във всички области на живота. Някои от най-основните и най-трудно извоюваните права на жените и момичетата бяха отменени. Днес в Европа жените все още умират поради липса на достъп до аборт или биват убивани от интимните си партньори или членове на семейството!

САМО 33,4%
ОТ МИНИСТРИТЕ В ЕС СА ЖЕНИ ²

Ние искаме Европа, където жените и момичетата в цялото им многообразие се радват на равни права и участие във всяка област и на всички нива на обществото и където са свободни от всякакви форми на потисничество и експлоатация.

Средната разлика в пенсиите между половете в Европа е **30%** ³

Поставянето на правата на жените и момичетата в основата на европейските политики е задължително за осъществяването на европейския проект за мир, демокрация, приобщаване, равенство и солидарност.

Призоваваме лицата, вземащи решения в ЕС и на национално ниво, да предоставят средства и да предприемат обвързващи мерки за постигане и гарантиране на:

- ✓ Паритетна демокрация и равно представителство на жените;
- ✓ Икономическата независимост на жените посредством феминистки икономически модел;
- ✓ Край на всички форми на насилие срещу жени и момичета увековечен от патриархалната система;
- ✓ Край на неолибералната и патриархална експлоатация на телата на жените и момичетата;
- ✓ Гарантиране на телесната автономия на жените;
- ✓ Включване на гласовете на жените в изграждането на мира;
- ✓ Направете жените неразделна част от зеления и цифров преход.

**Изборите за ЕС през 2024г. ще бъдат повратна точка
нека всички поемем своята отговорност!**

Европейският съюз трябва да:

- Осигури активна подкрепа на **организациите за правата на жените**, включително финансови ресурси и безопасни пространства;
- Приемете стратегия за интегриране на **принципа на равенство между половете**, включително **съобразено с пола бюджетирание**, която да се прилага във всички политически инструменти на ЕС и да се обръща специално внимание на големи промени като цифровия и зеления преход;
- Осигури **равно представителство на жените и мъжете при вземането на политически решения като представителство 50/50** на всеки пол във всеки орган на ЕС за вземане на решения, включително, **върховните длъжности** в ЕС;
- Извършва **съобразен с пола анализ на бюджетиранието** по време на средносрочния преглед за 2023г. на **Многогодишната финансова рамка (MFF) за 2021-2027г.**;
- Приемете възможно най-бързо **Директивата срещу насилието срещу жени и домашното насилие**, включително нейните **разпоредби относно сексуалната експлоатация и кибернасилието срещу жените**.
- Предложи **включването на насилието срещу жени и момичетата** в списъка на **европрестъпленията**, за да се гарантира завършването на всеобхватна законодателна рамка на ЕС, която разглежда всички форми на насилие срещу жени и момичета (VAWG);
- Приемете **модела за равенство** на ниво ЕС и хармонизира законодателството на ЕС в съответствие с **подхода на крайното търсене**;
- Признае **сексуалното репродуктивно здраве и права (SRHR)** включително **правото на безопасен аборт**, като част от **човешките права на жените и момичетата** и да ги включи в **Европейската харта за основните права**;
- Приложи изцяло **Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН** и цялата програма за жените, мира и сигурността;
- Прилага **систематично интегрирането на половете и възприемайте междусекторен подход**, когато става въпрос за формулиране на политики и разпоредби за климата.

Държавите-членки на ЕС трябва да:

- Приемат **обвързващо законодателство относно квотите**, в зависимост от изборителната система за да се постигне **паритет при вземането на политически решения**;
- Изградят, инвестират и поддържат **достъпни, висококачествени инфраструктури и услуги** в сферата на грижите, в рамките на човешките права, през целия жизнен цикъл, за да посрещнат нуждите от грижи на всеки етап;
- Осигурят за всички жени **достъп до достойна и качествена работа, включително достоен доход, равно заплащане, сигурност, личностно развитие и адекватна защита**, като обрънат специално внимание на жените с по-високи нива на безработица и най-ниско заплащане, жените с увреждания, жени мигранти, възрастни жени и жени, живеещи в селските райони;
- Осигурят за всички жени и момичета **безплатна и леснодостъпна подкрепа, която е съобразена с нуждите на жертвите на насилие срещу жени и момичета**, включително жени с увреждания, жени, живеещи в селски райони, жени мигранти, бездомни жени.
- Осигурят **ефективна подкрепа на жени, жертви на сексуална експлоатация, чрез прилагане на програми за напускане** включително правна, здравна, жилищна и трудова подкрепа;
- Гарантират **достъп до безопасен, законен и безплатен аборт на всички жени**, независимо от обстоятелствата и да **обрънат специално внимание на нуждите на малцинствата, вкл. жени мигрантки или жени с увреждания**.
- Включат **всеобхватно обучение за връзки и сексуалност** в училищните програми, основано на **автономия, уважение, взаимност, съгласие, безопасен секс и справяне с половите стереотипи, реалностите на насилието на порнографията и обективизирането на порнографията**;
- Разработят **специализирани услуги за подкрепа за всички жени и момичета, разселени от война**, включително универсален достъп до правни, медицински, психо-социални и репродуктивни здравни услуги, които са **напълно достъпни и съобразени с жени с увреждания, възрастни жени и такива от различен културен и езиков произход**.
- Използват възможностите на **зеления преход, за да се справят с разликите в заплащането, заетостта и дългосрочните приходи и пенсии, основани на пола, и да гарантират икономическа независимост на жените**.

**НЕКА СЕ ВЪЗПОЛЗВАМЕ ОТ
ИЗБОРИТЕ ЗА ЕС ПРЕЗ 2024Г.
ЗА ДА ПОСТАВИМ ПРАВАТА НА ЖЕНИТЕ И РАВЕНСТВОТО
МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ
В ОСНОВАТА НА ЕС!**

НАШИТЕ ИЗИСКВАНИЯ

След изборите за ЕС през 2019г. имаше само 17 жени членове на Европейския парламент (MEPs) от етнически малцинства, което представлява само

2,4%

от общия брой членове (MEPs)¹³

По време на първата вълна на пандемията от COVID-19 жените са прекарвали 18,6 часа седмично в домакинска работа и готвене в сравнения с

12,1

часа за мъжете¹⁴

САМО **33,4%**
ОТ МИНИСТРИТЕ В ЕС СА ЖЕНИ¹²

Манифест

Първата в историята жена председател на Европейската комисия с нейния исторически кабинет, съставен от екип от комисари, който почти достигна 50/50 равенство между половете, комисар по въпросите на равенството, приемането на дългоочакваните директиви - Директива за жените в борда, Директива относно прозрачността на заплащането, както и предложение на Европейската комисия относно Директива за насилието срещу жени и домашно насилие са някои от скорошните значителни победи за правата на жените и за всички хора в Европа.

И все пак, на фона на множеството предизвикателства - пандемията от COVID-19, руската инвазия в Украйна, енергийната криза, климатичната криза и природните бедствия, галопиращата инфлация, свиващото се пространство и ограничените ресурси за правата на жените и за организациите за правата на жените показват, още веднъж, как правата на жените бяха по-сериозно и непропорционално засегнати и станахме свидетели на ерозията на женските човешки права. **Необходим е силен ангажимент за поставяне на правата на жените и момичетата в основата на европейските политики.**

За първи път от десетилетие неравенството между половете се е увеличило по отношение на заетостта, образованието, здравния статус и достъпа до здравни услуги⁴. Традиционните роли, основани на полови стереотипи и патриархални ценности, се увеличават в нашето общество, принуждавайки жените да изпълняват неплатени или недостатъчно платени и непризнати роли при полагане на грижи и поставяйки голяма тежест върху равното участие на жените в политическото пространство и официалния пазар на труда. Разпространението на сексизма продължава да потиска жените и момичетата, да ги държи в подчинено положение и възпрепятства равните възможности и овластяването на жените и момичетата във всяка област. Тъй като различията между държавите-членки на ЕС тревожно се увеличиха, **Европа започна да се впуска в ужасяваща тенденция назад.** Някои от най-фундаменталните и най-трудно извоювани права на жените и момичетата бяха отменени. Ужасяващо е, че в днешна Европа **жените все още умират поради липса на достъп до аборт**, като например в Полша, където фактическата забрана на това основно право причини смъртта на най-малко шест жени⁵. Според резултатите от прегледа на CEDAW, много държави също забраняват достъп до услуги за сексуално и репродуктивно здраве и права⁶ на жени⁷ от малцинства, включително жени с увреждания, търсеци убежище и жени мигрантки⁸. Нито една държава не е имунизирана срещу действия, насочени срещу правата на жените. Например във Франция, **113 жени са били убити от своя (бивш) партньор през 2021г.**⁹, а в Европа, **приблизително 2600 жени са били убити от техните интимни партньори или членове на семейството през 2020г.**¹⁰ Въпреки правното задължение на ЕС да осигури равенство между жените и мъжете, и да интегрира принципа на равенство между половете, т.е. прилагане на джендър перспектива към всички политики, основните права на жените все още не са материализирани на практика.

50

жени умират всяка седмица от домашно насилие в Европа¹¹

Жените печелят средно с

12,7%

по-малко на час от мъжете в ЕС¹⁵

06

Средната разлика при пенсиите между жените и мъжете в Европа е

30%

което оказва влияние върху икономическата независимост и сигурността на жените в напреднала възраст¹⁶

Ние искаме:

Европа, в която **жените и момичетата в цялото си многообразие се радват на равни права и участие във всяка област** и на всички нива на обществото, където жените са **свободни от всякакви форми на потисничество и експлоатация**. Такава Европа би била от полза за цялото европейско общество като допринесе за:

- Повишаване на **легитимността и представителността на европейските институции**;
- **Преодоляване на демократичната пропаст** между ЕС и неговите граждани, по-специално неговите жени и момичета;
- Подобряване на **ефективността и отзивчивостта на политиките на ЕС**;
- **Създаване на богатство**: подобреното равенство между половете ще доведе до **увеличение от 6,1 до 9,6 процентни пункта в БВП на глава от населението в ЕС до 2050г.**, което възлиза на **1,95 до 3,15 трилиона евро**;¹⁷
- Повишаване на нивото на заетост: **равните възможности в образованието по STEM** и на пазара на труда ще предизвикат растеж **на нивото на заетост в ЕС с 2.1 до 3.5 процентни пункта до 2050г.**¹⁸

Призоваваме:

- **Кандидатите** да обърнат внимание **на многообразието от проблеми в реалния живот на жените момичетата в своите кампании** и да запазят **правата на жените високо в политическия дневен ред**, след като бъдат избрани!
- **Европейските и националните политически партии и европейските политически групи** да прилагат **принципа на равенство между половете и бюджетиране, съобразено с пола** в своите програми!
- **Медиите** да предоставят на избирателите **безпристрастна, независима, пълна информация и цялостен поглед** върху възможностите им, като предоставят **еднаква платформа както на жените, така и на мъжете кандидати**; да повишат **отразяването на темите за правата на жените** и да отхвърлят веднъж завинаги стереотипите, свързани с пола, и обективизирането на жените!
- **Електоратът** да се ангажира, да оцени резултатите и ангажимента на кандидатите към правата на жените и **да гласува за феминистки лидери!**
- **Институциите на ЕС** да дават възможност и да поемат отговорност за демократични, справедливи и равни изборни процеси за жените и мъжете кандидати, еднакво безопасни и приветствани и поощрявани да използват всички обществени форуми за комуникация с електората, без риск да се сблъскат с дезинформация, онлайн или офлайн тормоз.

Само **заедно**, без да **изоставяме нито една жена и момиче**, можем да се справим успешно с настоящите предизвикателства. **Жените** са не само повече от половината от населението, но и ключови **агенти на промяната** - ето защо жените трябва да бъдат свободни и овластени да се ангажират във всички сфери на живота, на всички нива, включително да участват активно в политическия живот чрез гласуване, принадлежност към демократични механизми и т.н. Именно с **включването и експертизата на жените** можем да намерим подходящи решения и да осъществим **социално, икономически и екологично справедлив преход**.

ИЗБОРИТЕ ЗА ЕС ПРЕЗ 2024Г. ЩЕ БЪДАТ ПОВРАТНА ТОЧКА ЗА ЖЕНИТЕ И МОМИЧЕТАТА В ЕВРОПА, ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПРОЕКТ ЗА МИР, ДЕМОКРАЦИЯ, ПРИОБЩАВАНЕ, РАВЕНСТВО И СОЛИДАРНОСТ

НЕКА ВСИЧКИ ПОЕМЕМ СВОЯТА ОТГОВОРНОСТ!

ЗАЩИТА И УСТОЙЧИВО ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРАВАТА НА ЖЕНИТЕ ЧРЕЗ ИНСТИТУЦИОНАЛИЗИРАНИ МЕХАНИЗМИ

Съществуващите неравенства са дълбоко вкоренени в неравните властови отношения между жените и мъжете, и се изострят от свиващото се пространство за правата на жените и погрешното схващане, че равенството, постигнато в законодателството, води до истинско равенство между половете. „Естественият“ напредък не би могъл да бъде ефективен за материализиране на равенството между жените и мъжете – **трябва да бъдем проактивни.**

Призоваваме бъдещите лица вземащи решения в ЕС:

- Да приемат стратегия за **интегриране на принципа на равенство** между половете, включително **съобразено с пола бюджетирани**, която да се прилага към всички политически инструменти на ЕС и да се обърне специално внимание на големите промени като цифровия и зеления преход;
- **Направете оценка на Стратегията за равенство между половете 2020-2025г.**, включете резултатите в **Стратегия за равенство между половете 2.0 за 2025-2030г.** и включете **специален бюджет** в тази стратегия;
- Да създадат **структура към Съвета на ЕС по правата на жените и равенството между половете;**
- Да предоставят **активна подкрепа на организациите за правата на жените**, включително финансови ресурси и безопасни пространства;
- Да **назначат комисар на ЕС, който да носи изключителна отговорност за правата на жените и равенството между половете** и за прилагането, заедно с всички други комисари, на интегриран принцип на равенство между половете във всички институционални портфейли;
- Да предприемат амбициозни мерки за **борба със стереотипите, свързани с пола, сексизма и сексистката реч на омразата** и тяхното въздействие във всички сектори на обществото, включително в медиите, онлайн пространството, образованието, на пазара на труда. Да обърнат специално внимание на **митовите и дезинформацията около жените от малцинствата и пресичащите се дискриминации**, на които те са подложени, също и въз основа на други основания като увреждане, етническа принадлежност, възраст и сексуална ориентация и статус.

ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПАРИ- ТЕТНА ДЕМОКРАЦИЯ И РАВНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА ЖЕНИТЕ

Жените не са малцинство - те представляват над половината от населението. Жените не са хомогенни, техният реален житейски опит се пресича с множество фактори. Следователно разнообразното и равно представителство на жените в политическата, социалната и икономическата сфера е от съществено значение за европейската демокрация.

Нашите призови към Европейския съюз:

- Да се установи **задължителен паритет** в кандидатските листи за евроизбори;
- Да се гарантира, **че жените кандидати са поставени на избираеми места** в изборителните списъци за ЕС, като се направи **задължително използването на квоти и методи за редуване** на жени и мъже кандидати, като например т.нар. zipper изборителни списъци;
- Да се гарантира **равното представителство на жените и мъжете при вземането на политически решения като представителство 50/50** на всеки пол във всеки орган на ЕС за вземане на решения, включително и на най-високите длъжност в ЕС;
- Да се разпише **задължението на политическите партии да номинират както жена, така и мъж като водещи кандидати** в изборителните листи за ЕС.

Нашите призови към държавите-членки на ЕС:

- Да предлагат кандидати за комисари по начин, който осигурява **равно представителство на жените и мъжете сред членовете на Европейската комисия;**
- Да се приеме **обвързващо законодателство относно квотите и изборителните списъци**, в зависимост от изборителната система, за да се постигне **паритет за избраните представители** за позиции за вземане на политически решения;
- Да се осигурят **правата да гласуват, да се кандидатира и да участват в демократичния живот на всички жени, включително жени с увреждания**, които в момента може да са лишени от тези права и/или да се сблъскват с допълнителни бариери;
- Да се приемат, **прилагат по подходящ начин и финансират обвързващи мерки за гарантиране на безопасността на жените при участие в публичното онлайн или физическо пространство;**
- Да се осигури **бързо прилагане на Директивата за жените в управителните съвети**, за да се подобри равното представителство на жените на ръководни позиции в икономическия сектор.

Научи повече

ПРЕПОРЪЧВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА НЕЗАВИСИМОСТ НА ЖЕНИТЕ КЪМ ФЕМИНИСТИЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ МОДЕЛ

Трябва да възприемем феминистки икономически модел, залегал в икономическата справедливост, социалната справедливост и екологичната справедливост, който признава грижата като гръбнак на нашето общество. Трябва да инвестираме в обръщане на феминизацията на бедността, която засяга особено маргинализираните жени поради техния опит с няколко форми на дискриминация.

Нашите призови към Европейския съюз:

- Да интегрира **джендър перспективата във фискалната, икономическата, трудовата и социалната политика;**
- За да се гарантира, че **Европейската стратегия за грижи** е вградена в рамката на правата на човека, да се възприеме холистичен подход към жизнения цикъл, като се признава, че грижите са съществена част от нашата икономика;
- Да преминем отвъд тази стратегия, за да създадем **Care Deal за Европа**, наравно с European Green Deal и Digital Agenda, с целеви инвестиции, подобни на тези;
- Да се извърши **анализ на съобразеното с пола бюджетиране** по време на междинния преглед през 2023г. на Многогодишната финансова рамка (MFF) за периода 2021-2027г. и да се интегрира съобразено с пола бюджетиране в бъдещото MFF за 2027-2033г.;
- Създаване на пилотен проект за целия ЕС, който има е насочен към интегриране на **равенство между половете в бюджетните решения** и наблюдение на изпълнението и резултатите от него чрез **специална работна група;**
- Да се приемат **европейски цели за подкрепа на грижите и услуги**, като се признава ролята на всички жени, включително по-възрастните жени и жените с увреждания, като болногледачи.

Нашите призови към държавите-членки на ЕС:

- Да изградим, инвестираме и поддържаме **достъпни и висококачествени инфраструктури и услуги за грижи в рамките на подхода за правата на човека**, през целия жизнен цикъл, за да посрещнем нуждите от грижи на всеки негов етап;
- Да се осигури на **жените достъп до достойна и качествена работа**, включително **достоеен доход, равно заплащане, сигурност, личностно развитие и адекватна социална защита**, като се обръща специално внимание на жените с по-високи нива на безработица и най-ниско заплащане, като жени с увреждания, жени мигрантки, възрастни жени и жени, живеещи в селските райони;
- Гарантиране на **индивидуализация на социалните права** и (прогресивно) лично **данъчно облагане;**
- Систематично извършване на **оценка на пола на икономическите и социални политики**, за да се обърне внимание на структурните причини за феминизацията на бедността;
- Справяне и коригиране на различията в пенсите между половете в контекста на **пенсионната реформа.**

Научи повече

СЛАГАНЕ НА КРАЙ НА ВСЯКАКВИ ФОРМИ НА НАСИЛИЕ СРЕЩУ ЖЕНИ И МОМИЧЕТА, УВЕКОВЕЧЕНИ ОТ ПАТРИАРХАЛНАТА СИСТЕМА

Насилието срещу жени и момичета (VAWG) е най-разпространеното нарушение на човешките права на жените. Мъжкото насилие е ежедневна реалност за много жени и момичета в цяла Европа и е интуитивно изражение на структурните неравенства между жените и мъжете. Не може да има мир и сигурност, докато жените се страхуват за безопасността си в домовете си, на работните места и на обществени места в Европа. В ЕС **1 от 3 жени е претърпяла физическо и/или сексуално насилие и 1 от 2 жени е претърпяла сексуален тормоз от 15-годишна възраст**¹⁹

Нашите призови към Европейския съюз:

- Бързо приемане на **Директивата относно насилието срещу жени и домашното насилие**, включително нейните разпоредби относно **сексуалната експлоатация и кибернасилието срещу жени;**
- След присъединяването на ЕС към Истанбулската конвенция, да се **назначи координатор на ЕС за прекратяване на всички форми на VAWG**, който гарантира съгласуваност при прилагането на различните законодателни инструменти;
- Да се гарантира, че **всички форми на сексуална експлоатация на жени**, съгласно европрестъплението, посочено в член 83, параграф 1 от Договора за функционирането на ЕС (TFEU), са адекватно **разгледани в законодателството на ЕС**, включително проституцията и сурогатното майчинство;
- Да се **предложи включване на насилието срещу жени и момичета в списъка на европрестъпленията**, за да се гарантира завършването на всеобхватна законодателна рамка на ЕС, която се занимава с всички форми на насилие над жени (VAWG).

Нашите призови към държавите-членки на ЕС:

- Да **ратифицира и прилага Истанбулската конвенция в нейната цялост без никакви резерви**, разглеждайки насилието срещу жени и момичета като структурно нарушение на правата на човека и дискриминация и прилагайки чувствителна към пола перспектива във всички политики и практики;
- Да се гарантира, че **правата на жените и момичетата мигрантки и бежанки жертви на насилие са защитени**, по-специално при предоставянето на статут на автономно пребиваване. За да се гарантират тези права е **нужен джендър подход** при разглеждане на молбите за убежище, чувствителни към пола процедури за приемане и прилагане на принципа на забрана за връщане на жертвите на насилие над жени и момичета;
- Да се **прилагат изцяло разпоредбите на Директивата относно насилието срещу жени и домашното насилие**, след като бъде приета;
- Да се предоставя **безплатна и лесно достъпна за всички подкрепа, съобразена с нуждите на жените жертви на насилие и домашно насилие**, включително жени с увреждания, жени, живеещи в селските райони, жени мигрантки и жени, засегнати от бездомност.

Научи повече

СЛАГАНЕ НА КРАЙ НА НЕОЛИБЕРАЛНАТА И ПАТРИАРХАЛНА ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ТЕЛАТА НА ЖЕНИТЕ И МОМИЧЕТАТА

Трафикът с цел сексуална експлоатация остава най-разпространената форма на експлоатация в ЕС. По-голямата част от жертвите са жени (87%). **Трафикът с цел сексуална експлоатация не би съществувал без търсенето на проституиращи жени:** ето защо трябва да се борим с проституцията и сексуалната експлоатация, които са форми на насилие срещу жени и момичета.

Нашите призови към Европейския съюз

- Да се приеме **Моделът за равенство на ниво ЕС** и хармонизирано законодателство на ЕС в съответствие на подхода на крайното търсене;
- Да се осигури ефективно транспониране на **Директива 2011/36/ ЕС за борба с трафика на хора**, със специален акцент върху свързвания с пола анализ и трафика с цел сексуална експлоатация;
- Да се продължи мандата на самостоятелен координатор за борба с трафика на хора на пълно работно време, който да гарантира прилагането на **Директивата за борба с трафика на хора** и да разшири мандата на координатора след въвеждането на законодателство относно сексуалната експлоатация с цел наблюдение и прилагане на всички аспекти, свързани с борбата с трафика и сексуалната експлоатация на жени и деца съгласно член 83, параграф 1 от TFEU;
- Да се осигури **съгласуваност с CEDAW** и нейната Обща препоръка 38 във всички законодателни рамки и да се признаят връзките между трафика и проституцията.

Нашите призови към държавите-членки на ЕС

- Предоставяне на **ефективна подкрепа на жени, жертви на сексуална експлоатация** чрез прилагане на програми за напускане, включително правна, здравна, жилищна и трудова подкрепа;
- Да се премахне **условността на санкцията да бъде обвързана с факта, че човек „знае“**, че лицето е жертва на трафик;
- Разработване и финансиране на **специфични инфраструктури и услуги, адаптирани към най-уязвимите групи на трафик и сексуална експлоатация**, като жени от малцинствени групи, жени мигрантки, млади жени, жени с увреждания, жени, живеещи в бедност или с опит в насилие, включително **приюти, гореща линия и обучени специалисти.**

Научи повече

СЛАГАНЕ НА КРАЙ НА ВСЯКАКВИ ФОРМИ НА НАСИЛИЕ СРЕЩУ ЖЕНИ И МОМИЧЕТА, УВЕКОВЕЧЕНИ ОТ ПАТРИАРХАЛНАТА СИСТЕМА

Репродуктивната принуда и отказът от безопасни законни грижи за аборт е форма на насилие срещу жени и момичета.

Нашите призови към Европейския съюз:

- Да признае **сексуалното и репродуктивно здраве и права (SRHR)**, включително **правото на безопасен аборт**, като част от **човешките права на жените и момичетата** и да ги включи в **Европейската харта за основните права.**

Нашите призови към държавите-членки на ЕС:

- Гарантиране на **достъп до безопасен, законен и безплатен аборт на всички жени**, независимо от обстоятелствата и обръщане на **особено внимание на нуждите на малцинствените групи** като жени мигрантки или жени с увреждания;
- Осигуряване на **безплатен, качествен и равен достъп до пълна гама контрацептиви**, включително спешни контрацептиви и подкрепа на допълнителни изследвания за намаляване на риска от вредни странични ефекти на контрацептивите за жени, както и за **разработване и комерсиализиране на нови форми на контрацептиви за мъже;**
- Да се включи в училищните програми **всеобхватно обучение за взаимоотношения и сексуалност, основано на автономия, уважение, взаимност, съгласие, безопасен секс и справяне с половите стереотипи**, реалностите на **насилието в порнографията и обективирането и порнификацията на жените;**
- Да се **предотврати, забрани и криминализира гениталното осакатяване на жени и принудата към други планови операции**, както и всички други форми на **сексуално насилие и злоупотреба със сексуалността и репродуктивните права на жените**, включени в **Истанбулската конвенция**, като **принудителен аборт, принудителен брак и принудителна стерилизация**, включително на **всички жени и момичета с увреждания.**

Научи повече

ВКЛЮЧВАНЕ НА ГЛАСОВЕТЕ НА ЖЕНИТЕ В ИЗГРАЖДАНЕТО НА МИРА

Жените винаги носят суровите реалности на всички войни и въоръжени конфликти - не само те са тези, които непропорционално трябва да бягат от страната си, но техните тела също са бойните полета, на които техните извършители претендират за победа, както войната в Украйна показва отново. Ролята на жените е съществена за осигуряване на условия за функционирането на обществата по време на война. **Следователно, всички предприети от ЕС реакции на войни и конфликти трябва да включват измерение на равенството между половете.**

Нашите призови към Европейския съюз:

- Да се приложи изцяло **Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН** и цялата програма за жените, мира и сигурността;
- Насърчаване и бюджетиране на **Култура на мир в средносрочен до дългосрочен план**;
- Да се гарантира, че организациите за **правата на жените и жените са включени в процесите на вземане на решения** (мирни преговори, възстановяване и изграждане на мира и т.н.);
- Да се извършва **джендър одит/оценка на програмите и политиките за реконструкция**, за да се оцени въздействието върху равенството между половете и правата на жените и да се извърши ефективен мониторинг .

Нашите призови към държавите-членки на ЕС:

- Разработване на **специализирани услуги за подкрепа за всички жени и момичета, разселени поради война**, включително универсален достъп до правни, медицински, психо-социални, сексуални и репродуктивни здравни услуги, които са **напълно достъпни и съобразени с жени с увреждания, възрастни жени и жени и момичета от разнообразен културен и езиков произход**;
- Да се гарантира, че **услугите за подкрепа на жени и момичета мигрантки се предоставят от специално обучен персонал**, особено в случаи на насилие над жени и момичета и сексуалната експлоатация.

Научи повече

ПРЕВРЪЩАНЕ НА ЖЕНИТЕ В НЕИЗМЕННА ЧАСТ ОТ ЗЕЛЕНИЯ ПРЕХОД

Пресечната точка на пол, етнически, расови, увреждания и други фактори, включително глобалните социални неравенства, **прави изменението на климата феминистки проблем**. Жените са непропорционално засегнати от въздействието на климатичната криза, като същевременно са **мощни агенти на промяната на околната среда**, които трябва да бъдат напълно включени в зеления преход.

Нашите призови към Европейския съюз:

- Систематично прилагане на интегриране на **принципа на равенство между половете и възприемане на междусекторен подход**, когато става въпрос за формулиране на политики и разпоредби за климата;
- Прилагане на **съобразено с пола бюджетиране към климата и устойчивото финансиране**.

Нашите призови към държавите-членки на ЕС:

- Да се увеличи представителството на **жените при вземането на решения в свързаните с климата местни администрации и министерства**;
- Проактивно **предотвратяване на ескалацията на енергийната бедност**, която непропорционално засяга жените;
- Да се възползваме от възможностите на **зеления преход за справяне с различията в заплащането, заетостта и дългосрочните доходи и пенсиите, свързани с пола, и да гарантираме икономическата независимост на жените**;
- Пълно прилагане на съгласуваните заключения относно жените, пола и климата на Комисията за положението на жените (E/CN.6/2022/L.7).²¹

Научи повече

КРАЙНИ БЕЛЕЖКИ

1 Fundamental Rights Agency, Violence against women: an EU-wide survey, 2014:

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf

2 EIGE 2022 Gender Equality Index

3 <https://www.equalpayday.be/europa/>

4 EIGE 2022 Gender Equality Index

5 <https://www.euractiv.com/section/health-consumers/news/polands-de-facto-abortion-ban-risks-lives-says-mep/>

6 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2FCEDAW%2FCOC%2FSVN%2F51818&Lang=en

7 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=INT%2FCEDAW%2FCOC%2FHUN%2F51815&Lang=en

8 https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CEDAW%2FC%2FBEL%2FCO%2F8&Lang=en

9 <https://www.noustoutes.org/comprendre-les-chiffres/>

10 <https://eige.europa.eu/publications/improving-legal-responses-counter-femicide-european-union-perspectives-victims-and-professionals>

11 <https://www.womenlobby.org/EWL-unveils-a-new-factsheet-on-violence-against-women>

12 EIGE 2022 Gender Equality Index

13 https://www.enar-eu.org/wp-content/uploads/2019_06-Racial-diversity-EU-Parliament-elected-MEPs.pdf

14 EIGE 2021 Gender Equality Index 2021

15 https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/equal-pay/gender-pay-gap-situation-eu_en

16 <https://www.equalpayday.be/europa/>

17 <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>

18 EIGE. Economic Benefits of Gender Equality in the European Union Overall economic impacts of gender. Available here: <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>

19 Fundamental Rights Agency, Violence against women: an EU-wide survey, 2014: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2014-vaw-survey-main-results-apr14_en.pdf

20 EUR-Lex - 52022DC0736 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

21 <https://www.undocs.org/Home/Mobile?FinalSymbol=E%2FCN.6%2F2022%2FL.7&Language=E&DeviceType=Desktop&LangRequested=False>

**НЕКА ОТНОВО ПОТВЪРДИМ СИЛНАТА
ПОЛИТИЧЕСКА ВОЛЯ И ДА ОТДЕЛИМ**

**ЗНАЧИТЕЛНИ РЕСУРСИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
АНГАЖИМЕНТИТЕ НА ЕС ОТНОСНО
РАВЕНСТВОТО МЕЖДУ ЖЕНИТЕ И МЪЖЕТЕ!**

БЛАГОДАРНОСТИ

Европейското женско лоби (EWL) би искало да признае приноса на своите национални организации-членки и горещо благодари на всички представители, които отделиха време да предоставят на секретариата на EWL своите експертни познания и национална обратна връзка, по-специално на работната група ‚Жените в политиката‘.

Редактор: Jérôme Andolfatto & Mirta Baselovic

Сътрудници: Laura Kaun & Konstantina Vardaramatou

Дизайн: Esther Rizo Casado

Президент: Réka Sáfrány

Изпълняващ длъжността генерален секретар: Mary Collins

Този доклад е финансиран от Европейския съюз. Съдържаните на този доклад е единствено отговорност на Европейското женско лоби и не отразяват непременно мнението на Европейския съюз.

Европейско женско лоби, юни 2023

ЗА ЕВРОПЕЙСКОТО ЖЕНСКО ЛОБИ

Основано през 1990г., Европейското женско лоби (ЕЖЛ/EWL) е най-голямата европейска мрежа от асоциации на жени, представляващи повече от 2000 организации в ЕС, които се обединяват, за да провеждат кампании за постигане на тяхната обща визия за феминистка Европа. ЕЖЛ/EWL има членове в 26 държави-членки на ЕС, три страни-кандидатки (Република Северна Македония, Сърбия, Турция), Исландия и Обединеното кралство, както и 17 европейски организации, представляващи многообразието на жените и момичетата в Европа. Заедно с нашите членове, ние се стремим да повлияем на широката общественост и европейските институции за подкрепа на човешките права и равенството на жените между половете.

Funded by
the European Union

ДОПЪЛНИТЛНИ РЕСУРСИ

сканирайте!

 @EuropeanWomen

 @europeanwomenlobby

 EuropeanWomen

**НЕКА СЛОЖИМ КРАЙ НА ПАТРИА-
РХАЛНАТА СИСТЕМА И НАГЛАСИ,
КОИТО ПОДКОПАВАТ ДОСТОЙНСТВОТО
НА ВСИЧКИ ЖЕНИ И ИЗЛАГАТ
**ЖИВОТА НА ЖЕНИТЕ И
МОМИЧЕТАТА НА ОПАСНОСТ!****

<https://www.womenlobby.org/>

European Women's Lobby, 2023